

BOVENSCHOOELSE Startklas

Voor je ligt de nieuwsbrief van september 2026 over de bovenschoolse startklas Beverwijk/Heemskerk en het Sterk van Start! overleg.

In deze editie kijken we terug op twee bijeenkomsten van Sterk van Start! We spraken over inclusiever onderwijs en de vraag wat een leerkracht nodig heeft als het ingewikkeld wordt. Ook lees je over Floorplay, de samenwerking met ouders en het belang van aansluiten bij de ontwikkeling van een kind.

Daarnaast nemen we je mee de Startklas in. Een ochtend waarin zichtbaar wordt hoeveel verschil goed observeren kan maken. Wanneer grijp je in? Wanneer laat je iets gaan? En vooral: wat heeft dit kind op dit moment nodig?

Tot slot kijken we vooruit naar de volgende bijeenkomst bij De Sterrenkijker, waar taal en woordenschat centraal staan.

Veel leesplezier!

Samenwerkingsverband PO IJmond

Nieuwsbrief 9-26

Inclusiever werken begint met uitspreken wat nog lastig is

‘Dat kind hoort hier niet’

Met een grote groep betrokkenen gingen we tijdens Sterk van Start! 16 september in gesprek over een interessant onderwerp: ‘Dat kind hoort hier niet.’

Met de werkvorm Pijlen gooien uit Deep Democracy zochten we bewust de tegenstellingen op. Er werden scherpe en rake uitspraken gedaan. We spraken uit wat pijn doet en waar het schuurt. Juist door die verschillen niet uit de weg te gaan, ontstond er ruimte voor een open gesprek.

We willen allemaal het beste voor een kind. Het liefst groeit een kind op en gaat het naar school in de eigen wijk. Tegelijk vraagt het moed om te durven zeggen dat dit *nog* niet altijd lukt.

Want wat doe je als een kind schopt, slaat of voortdurend grenzen overschrijdt? Wat heeft een leerkracht dan nodig om het vol te houden? Hoe belangrijk is de steun van de kwaliteitscoördinator en schoolleider? En hoeveel kunnen we eigenlijk van een leerkracht verwachten?

We weten dat sterke leerkrachten het verschil maken. We weten dat het belangrijk is dat we hoge verwachtingen hebben. We weten ook dat we samen sterker staan. Maar dat moet meer zijn dan iets wat we tegen elkaar zeggen. Een leerkracht moet die steun ook daadwerkelijk ervaren. In het team, vanuit de schoolleiding en vanuit de ondersteuning rondom de school.

De werkvorm vroeg om vrijmoedig spreken, respectvol reageren en veiligheid in de groep. Dat gebeurde. Er werd geluisterd, tegengesproken, gedeeld en soms stevig gereageerd. Precies daar ontstond het gesprek dat nodig is als we serieus werk willen maken van inclusiever onderwijs.

In de bijlage vind je meer informatie over de werkvorm Pijlen gooien en hoe je deze zelf kunt inzetten binnen je team.

Zelf een Sterk van Start! overleg organiseren

Wil je als thuischool een Sterk van Start! overleg organiseren? Dat kan. Je kunt je locatie aanbieden als overlegplek, maar ook kiezen voor een presentatie, rondleiding of themabijeenkomst.

Heb je een onderwerp of thema dat goed aansluit bij het jonge kind en de bovenschoolse startklas? Neem dan contact op met Angelique de Vries, coördinator van het Sterk van Start! overleg.

Angelique neemt vervolgens contact met je op. Samen bespreken jullie de inhoud van de bijeenkomst, de organisatie en de locatie.

Data voor Sterk van Start! 2026-2027

Dinsdag 29 oktober 15.00 – 16.30 uur

Locatie: De Sterrenkijker, v.d. Hoopstraat 54

Onderwerp: *Taal en Woordenschat*

Verzorgd door: leerkrachten van de Sterrenkijker

Dinsdag 17 november 15.00-16.30 uur

Locatie: Bestuurskantoor Fedra

Onderwerp: *Huisbezoeken*

Verzorgd door: Laura Bisschop, Fibbe (jeugdzorg)

Donderdag 7 januari 15.00-16.30 uur

Locatie:

Maandag 1 februari 15.00-16.30 uur

Locatie: IKC IJmond

Onderwerp: *Teach-in*

Verzorgd door: Irma Groen en Karin Schavemaker

Dinsdag 2 maart 15.00-16.30 uur

Locatie: Bestuurskantoor Fedra

Onderwerp: *Emotieregulatie*

Sterk van Start!

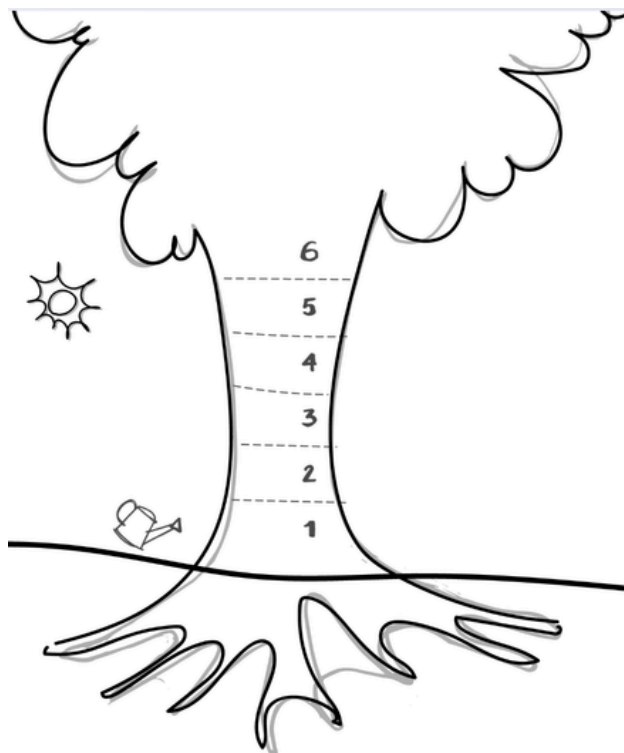
De volgende bijeenkomst van Sterk van Start! zijn we te gast bij OBS De Sterrenkijker in Beverwijk.

Deze keer staat **taal en woordenschat** centraal. Een onderwerp dat op De Sterrenkijker veel aandacht krijgt en nauw verbonden is met de manier waarop de school naar leren kijkt.

Leerlingen starten met verschillende taalniveaus. Daarom ziet De Sterrenkijker taalontwikkeling niet als iets van alleen een taalles. Taal krijgt de hele dag door aandacht. Leerkrachten benutten momenten in de klas om de mondelinge taalvaardigheid en woordenschat van kinderen te vergroten.

Voor leerlingen die de Nederlandse taal nog onvoldoende spreken en begrijpen, organiseert De Sterrenkijker daarnaast een taalklas. Een dagdeel per week werken leerlingen in een kleine groep gericht aan hun woordenschat. De school kijkt daarbij naar het taalniveau van het kind en stemt het aanbod daarop af.

Tijdens deze bijeenkomst neemt het team ons mee in hun praktijk. Hoe bouw je doelgericht aan woordenschat? Hoe organiseer je extra ondersteuning voor kinderen die dat nodig hebben? Welke keuzes maak je als school? En wat vraagt dit van het dagelijks handelen van de leerkracht?

Floorplay

Tijdens Sterk van Start! 25 augustus waren we te gast bij IKC IJmond. Marcia Posma en Janneke van Driel (beide gedragswetenschapper bij Kenter Jeugdhulp namen ons mee in FloorPlay, een ontwikkelingsgerichte aanpak voor kinderen met forse achterstanden of hiaten in hun ontwikkeling.

Centraal staat de interactie tussen kind en ouder of begeleider. Je sluit aan bij wat een kind al kan, zoekt de zone van naaste ontwikkeling op en gebruikt gedeeld plezier als basis voor contact en ontwikkeling.

Tips voor literatuur

Wil je meer weten over Floorplay;
<https://stichtingfloorplay.nl/>

Ook de Learning Tree, de ontwikkelboom, kwam aan bod. Deze helpt om te kijken waar een kind zich in de ontwikkeling bevindt en welke stappen eerst nodig zijn voordat je verder kunt bouwen.

We hebben gehoord hoe belangrijk de samenwerking met ouders is. Ouders spelen mee tijdens de ochtendinloop, er worden huisbezoeken georganiseerd, materiaal gaat mee naar huis en bij thematische uitstapjes worden ouders actief betrokken.

De boodschap was helder: Als ouders weten hoe ze thuis kunnen aansluiten bij de ontwikkeling van hun kind, ontstaat er meer samenhang tussen thuis en school. Juist daar ligt veel winst..

Bezoek aan de startklas

Het is mogelijk om de startklas te bezoeken. Hiervoor kun je een afspraak maken met de leerkracht van de startklas, Linda Stiensma.

linda.stiensma@ijmare.nl

Contactpersonen startklas en Sterk van Start!

Leerkracht startklas Linda Stiensma
linda.stiensma@ijmare.nl

Coördinator startklas Marieke Rozemeijer
marieke.rozemeijer@ijmare.nl

Specialist Jonge Kind SWV Christel Heijnen
c.heijnen@passendonderwijsijmond.nl

Coordinator Sterk van Start! Angelique de Vries
a.devries@passendonderwijsijmond.nl

Er zit een leerling in de boom.

Tijdens het buitenspelen zie ik een jongen behendig omhoog klimmen. Steeds een stukje verder, tot hij op ongeveer twee meter hoogte zit. Hij kijkt over het schoolplein. Trots. Hij heeft zichtbaar plezier en zoekt met zijn ogen juf Linda.

Linda kijkt terug. Ze knikt.

Naast de boom staat een collega. Ze houdt het schoolplein in de gaten en werpt ondertussen af en toe een blik omhoog.
Ik merk dat ik zelf ook kijk.

Want wat doe je?

Haal je hem uit die boom? Zeg je dat dit niet mag? Of blijf je in de buurt, houd je toezicht en gun je hem dit moment?

Het lijkt een klein voorval. Toch zegt het voor mij veel over wat ik deze ochtend in de startklas zie. Voortdurend worden er keuzes gemaakt. Wat corrigeer ik? Wat laat ik gaan? Wat heeft dit kind op dit moment nodig? En wanneer raakt iets de veiligheid?

Niet alles hoeft gecorrigeerd te worden

Binnen zie ik diezelfde afwegingen.

Een leerling beweegt veel. Zijn voeten liggen op tafel. Hij maakt geluiden en praat soms tegen zichzelf. Linda observeert. Ze reageert niet op alles wat ze ziet of hoort. Wanneer het nodig is, loopt ze naar hem toe en geeft hem individueel aandacht.

Een andere leerling zit op een beweegkussen. Er verschijnt een klein bakje klei op tafel. Even later knipt hij in de klei. Geen uitgebreide uitleg. Geen nadruk op wat niet goed gaat. De klei helpt hem blijkbaar om te reguleren. Om daar te kunnen zitten. Om zich goed te blijven voelen.

Een moment uit de startklas: Wat laat je gaan en wanneer grijp je in?

Ik zie steeds opnieuw dat Linda en Tessa niet van ieder kind hetzelfde vragen. Het ene kind heeft beweging nodig, het andere duidelijke begrenzing. Soms helpt een blik. Soms een korte aanwijzing. Soms materiaal. Soms juist even niets.

Dat vraagt dat je goed kijkt voordat je handelt.

En dan is een leerling weg

Tijdens het buitenspelen verandert de sfeer plotseling. Een leerling verdwijnt van het schoolplein. Een wegloper.

Ik denk dat veel professionals dat gevoel herkennen. Je hart maakt een sprongetje. Zolang een kind op het plein is, heb je zicht. Zodra het kind daarbuiten is, verandert dat.

Linda en Tessa schakelen snel. Collega's nemen het toezicht op het plein over en zij gaan achter de leerling aan. Ze weten inmiddels dat rechtstreeks achter hem aan rennen niet werkt. Als hij je ziet, rent hij verder. Dus ook nu vraagt de situatie om een afweging. Snel handelen, maar niet zomaar handelen.

Na ongeveer vijf minuten is hij terug.

De schrik zit er nog even in. Dit is niet de eerste keer. Er wordt besloten de ouders te bellen.

En juist daar zie ik de verbinding tussen wat dagelijks in de startklas gebeurt en de gesprekken met ouders en de thuisschool. Dit gaat niet alleen over gedrag. Dit raakt de veiligheid. Wat gebeurt er? Wanneer gebeurt het? Wat helpt? Welke afspraken zijn nodig? En wat vraagt dit straks van de school waar deze leerling naartoe gaat?

Rust ontstaat niet vanzelf

Wat mij opvalt aan de startklas is de rust. Hoe langer ik kijk, hoe meer ik zie dat die rust niet ontstaat doordat de kinderen vanzelf rustig zijn.

De volwassenen organiseren die rust.

Met duidelijke verwachtingen. Met routines. Met kleine picto's die laten zien hoe de dag verloopt. Met steeds dezelfde woorden en aanwijzingen. Met wachten. Met voordoen. Met oogcontact. Met non-verbale signalen. En vooral met goed observeren.

Het lokaal ondersteunt dat.

Ik zie geen slingers met herfstbladeren. Geen volle herfsttafel met kastanjes. Geen hoek met allerlei kabouterspullen. Er hangt en staat weinig dat niet nodig is.

Het materiaal is voorspelbaar. De ruimte geeft zo min mogelijk afleiding. Alles heeft een functie.

Wat heeft dit kind nu nodig?

Soms is dat een duidelijke grens.

Soms een beweegkussen of een bakje klei.

Soms vijf minuten stilte.

En soms is dat een juf die onder een boom staat, omhoogkijkt en besluit dat een kind nog heel even mag blijven zitten.

